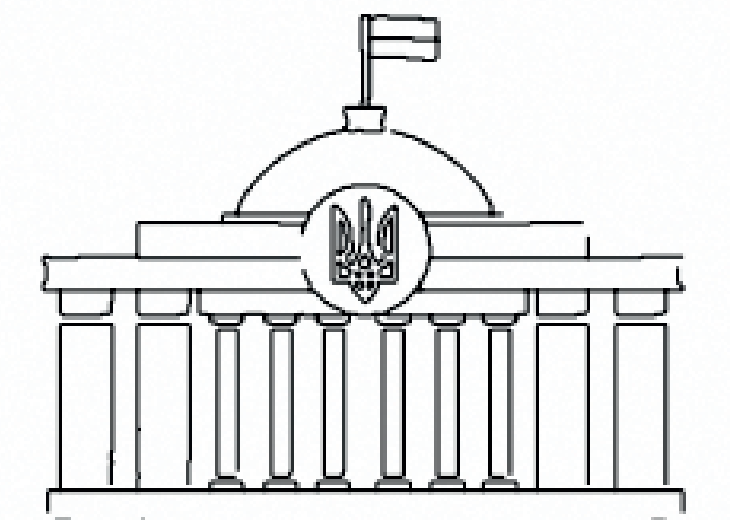

Моніторинг

діяльності Комітету

Верховної Ради України

з питань підприємництва, регуляторної
та антимонопольної політики

протягом 1-3 сесій

парламенту VII скликання

2012-2013 рр.

Київ 2014

Моніторинг
діяльності Комітету
Верховної Ради України
з питань підприємництва, регуляторної
та антимонопольної політики
протягом 1-3 сесій
парламенту VII скликання
2012-2013 рр.

Київ
Центр Політичних Студій та Аналітики

2014

УДК 342.537.4:338.242.2
ББК 67.9(4Укр)400.6+65.9(4Укр)050.2-4
Т21

В.А. Тарнай, В.В. Таран та ін.

Т21 Моніторинг діяльності Комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики протягом 1-3 сесій парламенту VII скликання 2012-2013 рр. / За ред. В.В. Тарана. - К.: Центр Політичних Студій та Аналітики, 2014р. - 40 с.

ISBN 978-617-7031-22-1

Дослідження, яке Ви тримаєте у руках, має на меті допомогти громадськості оцінити ефективність, прозорість та відкритість діяльності Комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики протягом 1-3 сесій парламенту VII скликання 2012-2013 рр.. В ньому Ви знайдете інформацію про Комітет, його структуру та персональний склад, завдання, обов'язки та діяльність. Ви матимете змогу ознайомитися з діяльністю народних депутатів та знайдете інформацію про законопроекти, які розглядалися та приймалися за активної участі Комітету. Проведене дослідження дозволить оцінити широкому колу громадськості ефективність діяльності народних депутатів щодо захисту прав та економічних свобод представникам малого та середнього бізнесу в Україні

Friedrich Naumann
STIFTUNG

FÜR DIE FREIHEIT

Це видання підготовлено експертами Центру Політичних Студій та Аналітики за підтримки Представництва Фонду Фрідріха Науманна в Україні.

Фонд Фрідріха Науманна за Свободу - це фонд підтримки громадянських ініціатив та ліберальної політики. Більше інформації Ви знайдете на сайті www.ukraine.fnst.org

Видання випускається українською мовою в друкованому та електронному варіантах. Електронну версію видання представлено на сайті Центру Політичних Студій та Аналітики за адресою <http://cpsa.org.ua>. У друкованому вигляді видання розповсюджується безкоштовно. ЦПСА дозволяє поширювати тексти з посиланням на джерело.

ББК 67.9(4Укр)400.6+65.9(4Укр)050.2-4
© Автори-укладачі: В.А. Тарнай, В.В. Таран,
О.О. Будник, П.О. Миронов, 2014
©Центр Політичних Студій та Аналітики,
2014

ISBN 978-617-7031-22-1

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Вступ.....	5
Розділ 1. Загальна характеристика комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики.....	6
Розділ 2. Дослідження продуктивності комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики.....	9
Розділ 3. Гіпотези та ключові питання дослідження.....	16
3.1 Зв'язок між «Policy makers» та «Policy takers» в сфері малого та середнього бізнесу	16
3.2 Виконання передвиборчих обіцянок депутатами-членами Комітету.....	18
3.3 Відповідність законопроектів потребам малого та середнього бізнесу.....	27
3.4 Відповідальність, прозорість та підзвітність депутатів.....	30
Додатки	36

ПЕРЕДМОВА

Міріам Космель

Керівник Київського Представництва Фонду Фрідріха Науманна за Свободу

Прозорість та підзвітність влади є ознакою демократичної держави. Забезпечення органами влади доступу до інформації - ключовий фактор утвердження демократичних принципів управління та прискорення запровадження цивілізованих норм політичної культури.

Найважливішою умовою існування демократії є публічність політики, тобто прозорість та відкритість будь-якої політичної дії. Громадяни мають право знати про дії та наміри політичних сил і органів державної влади. Публічна політика стає специфічною формою комунікації суб'єктів політичного процесу, дозволяє активізувати участь громадян у формуванні, виробленні та реалізації політичного курсу. Установлення зворотного зв'язку з громадськістю, публічного діалогу, партнерських відносин органів державної влади та інститутів громадянського суспільства, підвищення ефективності механізму залучення громадськості до розробки та реалізації державної політики є надзвичайно важливими питаннями, від яких мають залежати всі подальші дії влади.

Для сталого економічного оздоровлення України важливим є розмаїття малих та середніх підприємств. Тому Комітет Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики має особливе значення, позаяк він через дієвий зворотний зв'язок з асоціаціями малого та середнього бізнесу (надалі МСБ) дізнається про їхні потреби та захищає їхні інтереси в парламенті.

Видання містить аналіз продуктивності законотворчої діяльності депутатів Комітету; дослідження зв'язку між "Policy Makers" и "Policy Takers" Комітету; дослідження відповідності законотворчої діяльності передвиборчим обіцянкам, даним народними депутатами-членами Комітету; дослідження відповідальності, прозорості та підзвітності депутатів-членів Комітету; напрацювання пропозицій з удосконалення роботи Комітету.

На нашу думку, доступ до інформації та якісний зворотний зв'язок між парламентарями та цільовими групами їхньої політики є передумовою публічного контролю та головним елементом впливу громадянського суспільства на сферу політики.

ВСТУП

Віктор Таран

Директор Центру Політичних Студій та Аналітики

Експерти Центру Політичних Студій та Аналітики дослідили питання продуктивності Комітету з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики (надалі Комітету), з метою вироблення підходів до аналізу діяльності депутатів Верховної Ради України та створення на основі цих підходів пропозицій щодо вдосконалення роботи депутатів.

Дослідження передбачало аналіз продуктивності та підзвітності депутатів-членів Комітету, шляхом вивчення окремих кількісних та якісних характеристик їх законотворчої активності, аналізу статистичної інформації щодо добросовісного виконання взятих на себе зобов'язань у передвиборчих обіцянках, а також визначення прозорості та підзвітності депутатів-членів Комітету перед громадянами.

Окремі гіпотези дослідження сфокусовано на проблематиці малого та середнього бізнесу, а питання розглядаються через призму вирішення проблем цієї цільової групи. Зокрема, дослідження охопило такі питання, як: процес проходження профільних законодавчих актів через Комітет, відповідність зареєстрованих законопроектів передвиборчим програмам депутатів-членів Комітету (в рамках фокусу дослідження), зворотній зв'язок Комітету з організаціями малого та середнього бізнесу, які об'єднують представників даної цільової групи, та інші.

Дослідження мало свої обмеження, які обумовлювались часовими та ресурсними рамками, а також фокусуванням на діяльності одного Комітету в період роботи трьох сесій Парламенту VII скликання.

На нашу думку, теза Джеймса Медісона¹ дає максимально стислу характеристику потребам суспільства в інформації про діяльність очільників влади: "Народний уряд без інформації для народу, або можливості її отримувати – це лише пролог до фарсу чи трагедії, або, можливо, і до того і іншого. Знання завжди буде перемагати невігластво, і люди, що хочуть самі бути собі керівниками, повинні озброїти себе силою, яку дає знання". Дане дослідження покликане частково задовольнити цю потребу суспільства.

¹ Джеймс Медісон, четвертий президент США і автор Біллю про права Конституції США.

РОЗДІЛ 1.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОМІТЕТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА, РЕГУЛЯТОРНОЇ ТА АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Діяльність Комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики (далі - Комітет) базується на двох основних нормативно-правових актах: Законі України «Про Комітети Верховної Ради України» та Постанові Верховної Ради України «Про комітети Верховної Ради України VII скликання» від 25.12.2012 №11-VII.

Відповідно до Додатку №1 до Постанови Верховної Ради України від 25.12.2012 №11-VII предметом відання Комітету Верховної Ради України з питань Підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики є:

- Розвиток підприємницької діяльності та гарантування прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності
- Розвиток малого і середнього підприємництва
- Антимонопольна політика, розвиток економічної конкуренції, захист прав споживачів
- Регуляторна політика

Відповідно до Закону України «Про Комітети Верховної Ради України», на Комітети покладено виконання специфічних функцій, які зображені на рисунку.

Рис. 1 Основні функції Комітетів ВРУ

Комітет Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики (далі - Комітет) налічує десять депутатів, з яких п'ять депутатів є членами фракції «Партії Регіонів» (надалі «ПР»), що складає половину від всіх членів комітету. Також до складу Комітету входять два депутати від фракції «Батьківщина», та по одному депутату від фракцій «КПУ», «Удар» та «Свобода». Шестеро депутатів пройшли до ВРУ за списками партій, ще четверо - по мажоритарним округам (в Донецькій, Луганській, Рівненській та Полтавській областях).

Загальне керівництво Комітетом здійснюють Голова та Секретар, у разі відсутності Голови його замінює перший заступник. Голова та Секретар здійснюють загальноорганізаційні обов'язки – планування, проведення засідань та звітування за пророблену роботу. Також, до керівного складу Комітету відносяться заступники Голови Комітету.

Комітет включає в себе три підкомітети, по головним напрямкам діяльності Комітету:

- Підкомітет з питань підприємництва та регуляторної політики (Голова – Гінка Я.Я., «УДАР»)
- Підкомітет з питань антимонопольної політики та розвитку економічної конкуренції (Голова – Шаповалов Ю.А., «ПР»)
- Підкомітет захисту прав споживачів (Голова – Баландін С.В., «КПУ»)

В кожному Комітеті окрім депутатів є свій секретаріат, на який відповідно до п.6 Розпорядження Голови Верховної Ради №305 покладено здійснення “організаційно-інформаційного, консультативно-правового та методичного забезпечення діяльності комітету, організація проведення засідань комітету, слухань у комітеті, роботи підкомітетів комітету та діяльності членів комітету, що пов'язана з вирішенням питань, віднесених до предмету відання комітету”. На рис. №2 зображена контактна інформація та спеціалізація фахівців секретаріату Комітету.

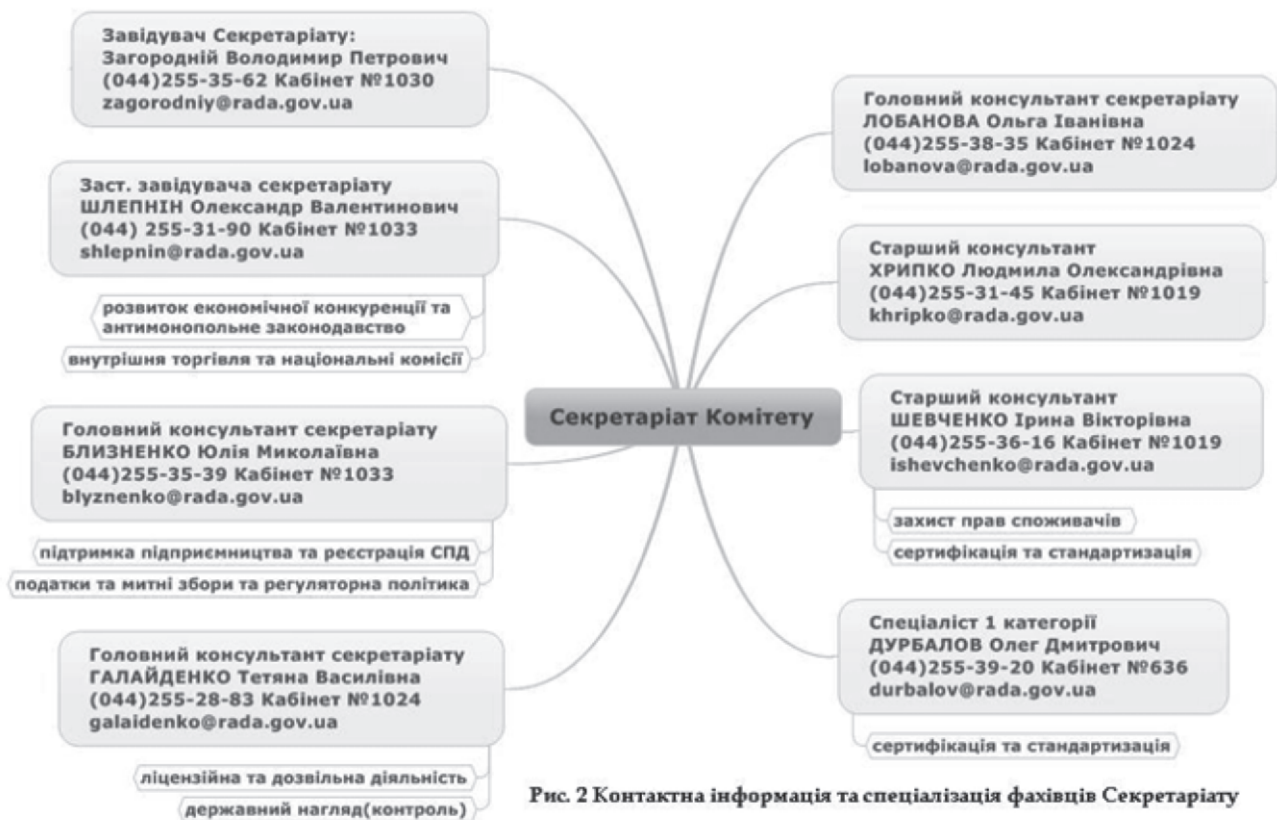

Рис. 2 Контактна інформація та спеціалізація фахівців Секретаріату

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ КОМІТЕТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА, РЕГУЛЯТОРНОЇ ТА АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Протягом трьох парламентських сесій (з 20.12.12 по 01.01.14) було проведено 15 засідань Комітету, на яких розглядалося 135 законопроектів, 49% з яких (66 законопроектів) було розглянуто на 3 засіданнях (18.09.13, 23.10.13 та 06.11.2013).

З 135 законопроектів, розглянутих Комітетом, щодо 74 законопроектів (55%) було зроблено позитивні висновки, натомість 61 законопроект, що склало 45% від загальної кількості розглянутих, рекомендували відхилити чи відправити на доопрацювання.

Комітет в більшості випадків приймає рішення одноголосно. В 2013 році Комітет прийняв одноголосно 86 рішень, що склало 63,7% від загальної кількості розглянутих питань.

Суб'єктами законодавчої ініціативи Комітету є

- Депутати – 65%,
- Кабінет Міністрів України – 33% (надалі - КМУ)
- Президент – 2%.

В розвинутих демократичних країнах більшість законопроектів готуються виконавчим органом влади (Кабінетом Міністрів) та передаються з обґрунтуваннями до законодавчого органу (парламенту). В Україні ж за досліджуваний період від Кабінету Міністрів надійшло вдвічі менше законопроектів, ніж від депутатів.

Станом на 01.01.14 протягом трьох сесій роботи Комітету з 135 законопроектів (деякі розглядалися двічі протягом року), що пройшли через Комітет, прийнято Верховною Радою України та підписано Президентом 4 законопроекти. Ще 9 законопроектів очікують на друге читання, з них 7 ініційовано КМУ, решта 2 - депутатами попереднього скликання (Див. додаток №1).

Прийнято та підписано Президентом 4 законопроекти, ініціатором трьох з них є КМУ:

1) (КМУ) «Про внесення змін до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців", щодо спрощення реєстрації осіб як платників податків». У пояснювальній

записці до закону йдеться про можливість подання заяви про добровільну реєстрацію як платника податку на додану вартість та/або обрання спрощеної системи оподаткування державному реєстратору як додатка до реєстраційної картки, що подається для проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи – підприємця.

2) (КМУ) «Про внесення змін до деяких законів України, щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру, які повинні одержувати оператори ринку харчових продуктів». Законопроект вносить зміни до двох десятків законів України, які, в основному, стосуються скорочення кількості документів дозвільного характеру.

3) (КМУ) «Про внесення зміни до статті 17 Закону України "Про теплопостачання" (щодо ліцензування діяльності з виробництва теплової енергії)». Суть цього закону полягає в розширенні компетенції Національної комісії, що здійснює регулювання в сфері енергетики (НКРЕ) України шляхом віднесення до її повноважень ліцензування певних видів господарської діяльності у сфері теплопостачання, якщо тепла енергія виробляється на ТЕС та АЕС.

4) (Депутати О.Кужель, О.Продан, О.Мирний, С.Баландін, В.Лук'янов, С.Тігіпко) «Про внесення змін до прикінцевих положень Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України", щодо відстрочення настання відповідальності за неподання електронної звітності». Законопроект приймався з метою унеможливлення необґрунтованого та незаконного притягнення фіскальними органами до відповідальності за неподання звітності та врегулювання ситуації, що склалася із незабезпеченням з боку держави виготовлення РРО².

Що характерно, всі чотири закони не потребують додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України. Окрім законопроекту № 2087а-1, в 2013 році жодного законопроекту, ініційованого депутатами-членами Комітету VII скликання, не пройшло на друге читання.

Станом на 01.01.2014 серед законопроектів, що проходили через Комітет:

- прийнято та підписано Президентом – 4 законопроекти (3% від загальної кількості)
- очікують на друге читання в ВРУ – 9 законопроектів (7%);
- очікують на розгляд ВРУ – 57 законопроектів (43%);
- опрацьовуються в Комітеті – 56 законопроектів (42%);
- знято з розгляду чи відхилено – 6 законопроектів (5%);

² РРО- Реєстратори розрахункових операцій. (Касові апарати – примітка автора)

(кількість законопроектів відрізняється від загальної кількості розглянутих через те, що деякі з них були відправлені для повторного проходження в Комітеті та, відповідно, розглядалися два та більше разів).

Рис. №3 Статус законопроектів Комітету станом на 01.01.2014

Сукупно законопроекти, які були прийняті (3%) і такі, які очікують на друге читання (7%) – це законопроекти з високим ступенем опрацювання та актуальності. Суб'єктом законодавчої ініціативи 11 з 13 цих законопроектів (85%) є КМУ. Виходячи з цього, можна зробити припущення про недостатній рівень якості законопроектів, які готують депутати, або про відсутність політичної волі приймати законопроекти, спрямовані на вирішення проблем даної сфери. На користь цього припущення говорить той факт, що з однаковим успіхом не розглядаються законопроекти як провладних, так і опозиційних депутатів даного Комітету. З цього можна зробити висновок, що депутати, вивчаючи ту чи іншу проблему або питання, в більшості випадків не проводять належних консультацій із зацікавленими сторонами. Відповідно, їх законопроекти “застрягають” на розгляді у Верховній Раді України. Депутати реєструють вдвічі більше законопроектів, ніж Кабінет Міністрів. В той же час, якщо така тенденція з прийняттям законопроектів буде зберігатись, то більшість із законопроектів ніколи не стануть законами.

Крім того, було здійснено аналіз продуктивності депутатів-членів Комітету за показниками, які є доступними громадянам України, а саме кількості поданих законопроектів, поправок до них, частоти використання депутатських запитів за 2013 рік. Ми розуміємо, що кількість законопроектів не є визначальним фактором роботи депутата, оскільки окрім кількості потрібно зважати ще й на якість поданих пропозицій до чинного законодавства. Визначення якості законодавчих ініціатив депутатів не є можливим, адже дослідження кожного законопроекту передбачає аналіз проблематики стейкхолдерів по кожному окремому питанню та сфері, на яку поширюється дія законопроектів та співставленні з запропонованим варіантом вирішення проблеми, а це не входило до мети даного дослідження. Але, навіть без поглибленого аналізу якісних показників законопроектів, можливим є визначення сумлінності роботи депутатів, базуючись на відкритій інформації про роботу депутатського корпусу, що публікується на сайті Верховної Ради України. Ми переконані, що критерії оцінки, використані в даному дослідженні, дають можливість визначити депутатів, які найменше уваги приділяють роботі в Комітеті та не використовують доступні їм засоби у вирішенні проблем громади та громадян.

Рис. №4 Кількість законопроектів поданих депутатами членами Комітету за 2013 р.

Одним з індикаторів продуктивності депутатів є кількість поданих ними законопроектів. Лідерами за кількістю поданих законопроектів є Голова Комітету – Кужель О.І., «Батьківщина» та її перший заступник Лук'янов В.В., «ПР» – 17 і 14 законопроектів відповідно. При визначенні

цього показника не бралися до уваги зареєстровані постанови та постанови про парламентські слухання, оскільки вони мають організаційний характер, а не змістовний. В середньому депутати подавали по 9 законопроектів. Двоє депутатів фракції «ПР» – Шаров І.Ф. та Коваль О.І. – подали вдвічі менше законопроектів порівняно з середнім показником по Комітеті. Слід зазначити, що переважна більшість законопроектів, які були ініційовані депутатами, не залежно від фракційної приналежності, не пройшли до другого читання. Як вже зазначалося вище, в 2013 році в Комітеті успішно розглядалися тільки законопроекти Президента та Кабінету Міністрів України.

Окрім реєстрації законопроектів депутати також мають можливість подавати поправки до чинних законодавчих актів. Протягом трьох парламентських сесій за кількістю поправок беззаперечним лідером став Шаров І.Ф. За 2013 рік він зареєстрував 90 поправок, 35 з яких були прийняті. В сукупності депутати-члени Комітету подали 126 поправок, 50 з яких були прийняті Верховною Радою, що склало 40%. Оскільки представники опозиційних партій подали занадто малу кількість поправок, визначити релевантну відмінність між відсотком проходження поправок депутатів від «більшості» та відсотком проходження поправок депутатів від «опозиції» є неможливим.

Рис. №5 Кількість поданих та прийнятих поправок до законодавства за 2013 р.

Троє депутатів – Кучерук М.Г. «Батьківщина», Кириленко П.В. «Свобода» та Баландин С.В. «КПУ» – не скористались правом подавати поправки. Серед опозиціонерів найактивнішою виявилася Кужель О.В..

Наступним індикатором продуктивності депутатів є кількість поданих депутатських запитів членами Комітету. Результат аналізу депутатських запитів показав, що існує чітка кореляція між фракційною приналежністю та кількістю поданих депутатських запитів.

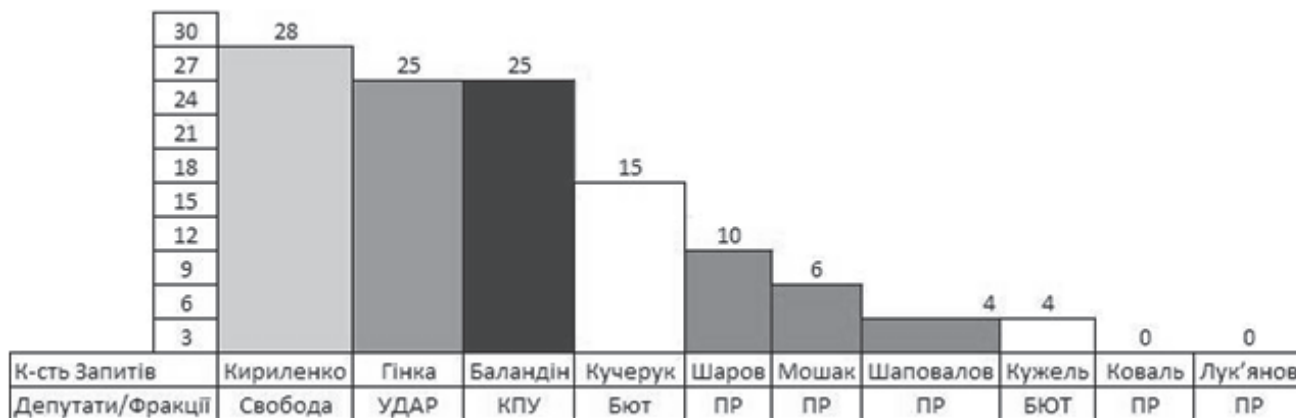

Рис.6 Кількість депутатських запитів поданих депутатами членами Комітету в 2013р.

Як видно з рис. №6 депутатськими запитами найбільше користуються опозиційні депутати, які здійснюють значно потужніший депутатський контроль ніж представники «провладної більшості». Депутати від фракції «Партії Регіонів» Коваль О. та Лук'янов В. взагалі не скористалися можливістю подати депутатські запити.

Сукупно депутати-члени Комітету надіслали 96 депутатських запитів. Загалом депутати надсилають запити практично в рівній кількості до Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури та міністерств:

- 32,4 % (33 запити) – до Генеральної прокуратури;
- 29,4% (30 запитів) – до керівників міністерств і відомств. Серед них найбільше запитів припало на Міністерство внутрішніх справ України (10 запитів) та на Службу безпеки України (6 запитів). Решта – галузеві питання;
- 27,5% (28 запитів) – до Кабінету Міністрів України;
- 10,8 % (11 запитів) – до місцевих органів влади.

Аналіз кількісних показників не дає повного уявлення про продуктивність роботи депутатів-членів Комітету. Тому в дане дослідження увійшов блок питань (гіпотези та ключові питання дослідження), який покликаний розширити дослідження даної проблематики аналізом деяких якісних показників. До кола якісних

показників діяльності було віднесено: аналіз зв'язків між Комітетом та організаціями малого та середнього бізнесу (МСБ); дотримання депутатами передвиборчих обіцянок; якість «таргетування» законотворчих ініціатив депутатів відповідно до потреб обраної цільової групи (МСБ); доброчесність депутатів. Цільовою групою було обрано МСБ через її важливість в розбудові середнього класу в Україні, чисельність якого стрімко зменшується останніми роками. Також слід зазначити, що даний прошарок населення не має в Верховній Раді України чітко вираженої політичної сили, яка б відстоювала його інтереси. Саме тому, ця цільова група дає можливість частково прослідувати процеси розгляду тих питань, за лобіюванням яких не стоять великі транснаціональні корпорації чи великі капіталовласники.

РОЗДІЛ 3. ГІПОТЕЗИ ТА КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1 Зв'язок між «Policy makers» та «Policy takers» в сфері малого та середнього бізнесу

Зв'язок між «Policy makers³» та «Policy takers⁴» в сфері малого та середнього бізнесу є слабким, оскільки малий та середній бізнес є слабо організованим. В результаті дослідження реєстру Міністерства юстиції України та Інтернет-моніторингу було виявлено більш ніж 65 територіальних об'єднань малого та середнього бізнесу. Проте, більшість з них не функціонують. Телефони, які вдалося знайти або не відповідають, або вже належать іншим власникам. За час проведення телефонних інтерв'ю вдалося отримати коментарі тринадцяти професійних об'єднань МСБ⁵ (їх перелік можна знайти в Додатку №2, а зразок анкети в Додатку №3):

- тільки три організації отримували запрошення до участі в комітетських слуханнях;
- чотири організації приймали участь в слуханнях Комітету ВРУ;
- дві організації отримували опитувальники від Комітету для визначення потреб зацікавлених сторін;
- сім опитаних організацій надсилали свої пропозиції до законодавчих актів;
- пропозиції трьох організацій до законодавчих актів були прийняті членами Комітету;
- з чотирьох організацій, пропозиції яких були подані, але не були враховані Комітетом, тільки одна отримала повідомлення про переадресацію листа до відповідального органу державної влади від якого надійшла відмова. Решта організацій не отримали вмотивованих відмов на свої пропозиції про внесення змін до нормативно-правових актів.

За результатами аналізу протоколів засідань Комітету було встановлено, що представники організацій, об'єднань малого та середнього бізнесу були присутні на п'яти з п'ятнадцяти засіданнях Комітету, які були проведені в 2013 році. Таким чином, це становить лише 30% від загальної кількості засідань.

³Творці політики

⁴Реципієнти політики

⁵Очільники організацій погодилися на проведення інтерв'ю за умови збереження авторами дослідження в таємниці анкет і публікації тільки узагальнених результатів.

Висновки

1) Комітет проявляє недостатньо активну позицію в залученні об'єднань малого та середнього бізнесу в процесі вироблення державної політики в профільній галузі.

2) Комітет проводить недостатньо опитувань організацій, об'єднань малого та середнього бізнесу щодо проблем, з якими стикаються підприємці.

3) В Україні на територіальному рівні об'єднання МСБ є досить слабо представленими в Інтернет-просторі та не повідомляють органи державної реєстрації, що входять в структуру Міністерства Юстиції, про зміну контактних даних.

4) В результаті комунікації з апаратом Комітету було встановлено, що будь яка організація має право бути присутньою на засіданнях Комітету, проте критично мала кількість об'єднань малого та середнього бізнесу проявляють активну позицію та відвідують засідання Комітету.

Пропозиції

1) Голові Комітету з питань підприємництва доручити апарату Комітету налагодити активну комунікацію з представниками територіальних об'єднань малого та середнього бізнесу, шляхом створення профільних мереж та проведення активної комунікації з метою визначення проблем, з якими вони стикаються, залучення їх до розробки державної політики та спільного визначення варіантів вирішення існуючих проблем. Призначити відповідальними депутатів-членів Комітету за координацію цього процесу.

2) Об'єднанням МСБ активніше використовувати сучасні ресурси телекомунікаційних мереж (в т.ч. Інтернет), для кращого представлення інтересів членів своїх об'єднань та висвітлення інформації про свою діяльність.

3.2 Виконання передвиборчих обіцянок депутатами-членами Комітету

Народні депутати-члени Комітету не приділяють належної уваги виконанню передвиборчих обіцянок, даних представникам малого та середнього бізнесу. Ключовим індикатором цього блоку дослідження є відповідність законодавчої діяльності депутатів-членів Комітету до їх передвиборчих обіцянок, спрямованих на вирішення проблем МСБ. Оскільки вибори до Верховної Ради проходили за змішаною системою, то половина депутатів потрапили до парламенту за списками партій, а половина – за виборчими списками. Всі депутати, які пройшли за списками, зобов'язувалися виконувати програму відповідної політичної сили. Депутати-мажоритарники розробляли власні програми, в яких обіцяли вирішити проблеми не тільки загальнонаціонального характеру, але й конкретного округу, за яким вони обиралися. Частина депутатів не брали в своїх передвиборчих програмах зобов'язання вирішувати проблеми малого та середнього бізнесу, але в результаті партійних домовленостей потрапили в профільний комітет та реєстрували законопроекти на вирішення профільних для МСБ проблем.

Систематизуючи обіцянки, які були надані депутатами у передвиборчій боротьбі, можна виділили такі три групи:

1. «Оподаткування та кредитування»,
2. «Регулювання та підтримка вітчизняного виробника»
3. «Захист від правоохоронних органів та боротьба з монополізацією».

У передвиборчій програмі «Партії Регіонів» містились такі обіцянки, що стосуються малого та середнього бізнесу:

Елементи передвиборчої програми «ПР», яку обіцяли виконувати члени Комітету, коли були кандидатами в депутати І.Шаров № 16 та О.Мошак - № 42 в списку «ПР»	
Оподаткування та кредитування	Регулювання та підтримка вітчизняного виробника
1. Поетапне зниження податку на прибуток підприємств до 16% у 2014 р.;	4. Встановлення ціни на земельний пай не менше 20000 грн. за гектар і оренди не нижче 1000 грн. за гектар;
2. Надання вітчизняному виробнику доступних банківських кредитів;	5. Створення 1500 сільськогосподарських кооперативів;
3. Запровадження податкових канікул для ІТ та інноваційних проектів терміном на 10 років;	

Серед передвиборчих обіцянок «ПР» відсутні такі, що стосуються фінансового та адміністративного тиску на бізнес, з чого можна зробити висновок, що таку проблему депутати «ПР» не вважають пріоритетною.

Законотворча активність депутата І. Шарова вилилася в реєстрацію п'яти законопроектів, один з яких присвячений відзначенню річниці виведення радянських військ з Афганістану. В той самий час, жоден із законопроектів та жодна з поправок до законопроектів поданих за перші 3 сесії депутатом І. Шаровим не стосувались напрямку виконання передвиборчих обіцянок, які декларувалися ним під час виборчої кампанії.

Депутат О.Мошак зареєстрував сім законопроектів та внесення однієї поправки до одного законопроекту, яка була відхилена. На втілення передвиборчих обіцянок депутатом було зареєстровано 2 законопроекти на підтримку виробництва в сфері тваринництва – № 2818, № 2483а.

В порівнянні з програмою «Партії Регіонів», в програмі партії «Батьківщина» додатково містяться обіцянки щодо зменшення тиску на малий та середній бізнес, а також проголошується боротьба з монополізацією у всіх галузях.

Елементи передвиборчої програми партії «Батьківщина», яку обіцяли виконувати члени Комітету, коли були кандидатами в депутати		
Оподаткування та кредитування	Регулювання та підтримка вітчизняного виробника	Захист від правоохоронних органів та боротьба з
1. В Україні залишиться тільки сім податків	3. Зупинка потоку контрабанди та неякісних товарів	6. Позбавлення бізнесу тиску з боку правоохоронних та адміністративних органів
2. Доступні кредити для селян, справедливі закупівельні ціни на зерно, молоко і м'ясо	4. Оголошення війни монополіям у всіх галузях. Створення умов для чесної конкуренції. Захист споживачів від монополю високих цін на товари та	7. Ліквідація податкової міліції, яка мордує бізнес
	5. Створення нових робочих місць і підтримка підприємців	8. Ліквідація тиску режиму мільярдерів на мале та середнє підприємництво

Законотворча активність депутата Кужель О.В. вилилася в

реєстрацію сімнадцяти законопроектів та внесенням одинадцяти поправок до п'яти законопроектів, з яких було прийнято шість.

Єдиний законопроект поданий Кужель О.В. - № 2087а-1, був прийнятий та підписаний Президентом України протягом першого року роботи Верховної Ради України VII скликання. На виконання зобов'язань щодо підтримки вітчизняного виробника Кужель О.В. зареєструвала такі законопроекти: №2116, №2146, №2191, №2192, №0934. Щодо обіцянки позбавити бізнес тиску з боку правоохоронних і адміністративних органів в її співавторстві було зареєстровано законопроект №2087а-1, що зрештою став законом. На виконання обіцянки про захист споживачів від монополюно високих цін на товари та послуги, було зареєстровано законопроект №2196, який покликаний боротися з монополізацією в сфері імпорту лікарських засобів.

Програма партії ВО «Свобода» містить в собі виключно питання щодо змін в податковій системі. Для порівняння з програмами інших партій ми віднесли їх до групи «Оподаткування та кредитування».

Елементи передвиборчої програми партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода», яку обіцяли виконувати члени Комітету, коли були кандидатами в депутати П. Кириленко №9 в списку ВО «Свобода»
Оподаткування та кредитування
1.Запровадження соціально справедливої спрощеної системи оподаткування
2.Зменшення фіскального тиску держави на всі верстви суспільства, які виробляють національний продукт, зокрема, на дрібне та середнє підприємництво
3.Запровадження прогресивної шкали оподаткування за принципом: «малий бізнес – малі податки, великий бізнес – великі податки».

Депутат П. Кириленко протягом перших трьох сесій зареєстрував сім законопроектів, два з яких дотичні до проблем малого та середнього бізнесу і покликані зменшити фіскальний тиск в сфері торгівлі (№2097а) та спростити роботу кооперативів (№2408а). Протягом трьох сесій депутатом не було подано жодної поправки.

Програма партії «УДАР» містить широкий перелік обіцянок, що стосується малого та середнього бізнесу.

Протягом трьох сесій депутат Я. Гінка зареєстрував тринадцять законопроектів, один з яких (№2571) присвячений скасуванню штрафів за

помилки в деклараціях, поданих суб'єктами підприємницької діяльності.

Елементи передвиборчої програми партії «Удар», яку обіцяли виконувати члени Комітету, коли були кандидатами в депутати Я. Гінка №20 в списку партії «УДАР»		
Оподаткування та кредитування	Регулювання та підтримка вітчизняного виробника	Захист від правоохоронних органів та боротьба з монополізацією
1. Скорочення кількості загальнодержавних податків і зборів, залишивши: податок на доходи фізичних осіб, податок на прибуток підприємств, податок на додану вартість, єдиний соціальний внесок, акцизний збір, податки на нерухомість і землі	3. Скорочення часу для реєстрації нового бізнесу до 30 хвилин;	5. Протидія концентрації прав власності на підприємства однієї галузі;
5. Протидія концентрації прав власності на підприємства однієї галузі;	4. Стимулювання підприємств, які використовують альтернативні джерела енергії, енергозберігаючі та чисті технології виробництва, а також інвестують у видобуток енергоносіїв в Україні	-

Елементи передвиборчої програми Комуністичної партії України, яку обіцяли виконувати члени Комітету, коли були кандидатами в депутати
Регулювання та підтримка вітчизняного виробника
1. Державна підтримка виробництва вітчизняних ліків, побутової техніки, одягу та взуття
2. Державна підтримка кооперативних господарських об'єднань громадян, насамперед – кооперативів селян
3. Посилення державного контролю над ціноутворенням
4. Відтворення мережі державних та комунальних підприємств роздрібної торгівлі, послуг, аптек

Програма Комуністичної партії містить обіцянки, які умовно можна віднести до групи «Підтримка вітчизняного виробника». Синхронно з «ПР», «КПУ» не вбачають проблем в рівні фіскального та бюрократичного тиску.

Депутат С. Баландін за три сесії зареєстрував вісім законопроектів. Жоден з законопроектів не стосувався вирішення проблем малого та середнього бізнесу, про які йдеться в передвиборчих обіцянках КПУ. За перший рік роботи парламенту, тільки один законопроект № 2087а-1 став чинними нормативно-правовим актом, в якому він є співавтором. Жодних поправок до законодавчих актів депутат не подавав.

Крім депутатів, які пройшли за списками партій, до складу Комітету потрапили мажоритарні депутати, як наприклад М. Кучерук «Батьківщина»:

Елементи передвиборчої програми депутата фракції «Батьківщина» яку обіцяли виконувати члени Комітету, коли були кандидатами в депутати М. Кучерук ОВО №156 Рівненська область	
Регулювання та підтримка вітчизняного виробника	Захист від правоохоронних органів та боротьба з монополізацією
1. Встановлення у селах нових сучасних пунктів прийому та переробки молока, розвиток тваринництва, підняття закупівельних цін.	4. Захисті підприємців від будь-яких зазіхань з боку чиновництва чи «силовиків».
2. Впровадження державних програм із створення нових робочих місць у селі.	-
3. Організація комунальних гуртових ринків сільськогосподарської продукції, які купуватимуть у населення поліських районів овочі та фрукти.	

Депутат М. Кучерук подав шість законопроектів, жоден з яких не стосувався вирішення обіцянок, що стосуються малого та середнього бізнесу.

Депутат Ю. Шаповалов (ОВО №141 Полтавська обл.) від «Партії регіонів» в своїй програмі зазначив два пункти:

1. Замість нинішнього Податкового кодексу, який душить підприємців, має бути прийнятий Кодекс економічного зростання, кількість податків зменшена, ставки збалансовані, процедура сплати

спрощена.

2. Підтримка вітчизняного товаровиробника.

Саме на виконання другого пункту ним було зареєстровано 2 законопроекти (№3198 та №3199), які стосуються підтримки вітчизняного книговидавництва.

Депутат О. Коваль (ОВО №111 Луганська обл.) від «Партії Регіонів» зазначив в своїй програмі одне зобов'язання, яке умовно можна віднести до фокусу дослідження – підтримка розвитку села через прийняття державних програм, спрямованих на покращення ефективності сільськогосподарського сектору економіки. Жоден з його законопроектів не стосувався вирішення цієї обіцянки.

Депутат Лук'янов (ОВО №54 Донецька обл.) від «Партії регіонів» в своїй передвиборчій програмі не давав жодних зобов'язань щодо вирішення проблем малого та середнього бізнесу. Не дивлячись на це, зареєстрував три профільні законопроекти: № 2087а-1, 2405а та 2655.

Впродовж трьох сесій Парламенту членами Комітету було подано всього 20 «профільних» законопроектів. З них Голова Комітету Кужель О.І. подала сім профільних законопроектів. Решта депутатів в середньому спромоглися зареєструвати по 2-3 профільні законопроекти за більш ніж рік роботи в Комітеті.

«Проект Закону про внесення змін до прикінцевих положень Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України" № 2087а-1 щодо відстрочення настання відповідальності за неподання електронної звітності», троє депутатів-мажоритарників членів Комітету подавали в співавторстві. Єдиним виключенням став Коваль О.І., який не подав жодного профільного законопроекту. З великою долею ймовірності можна припустити, що цей депутат відстоює інтереси великого бізнесу, оскільки перед отриманням депутатського мандату Коваль О.І. керував ТОВ «ДПЕК Свердловантрацит», що входить в структуру власності «System Capital Management, SCM», 100% акцій якої належить Р. Ахметову.

Окрім того, було проаналізовано кількість профільних законопроектів, тобто тих, які стосуються вирішення проблем малого та середнього бізнесу:

- Кужель О. – законопроекти № 2087а-1, № 2114, № 2116, № 2146, № 2191,
-

№ 2192, № 2196

- Мошак С. - законопроекти № 2248а, № 2483а, № 2818
- Лук'янов В. - законопроекти № 2087а-1, № 2405а, № 2655
- Шаповалов Ю. - законопроекти № 3198, № 3199
- Кучерук М. - законопроекти № 2755, № 3563
- Кириленко П. - законопроекти № 2097а, № 2408а
- Гінка Я. - законопроект № 2571
- Баландін С. - законопроект № 2087а-1
- Шаров І. - законопроект № 0979
- Коваль О. - профільних законопроектів не подавав.

Рис. №7 Законопроекти подані депутатами Комітету, що стосуються проблем МСБ

Порівнюючи співвідношення між загальною кількістю законопроектів поданих депутатами (135) та профільними законопроектами (20) виявилось, що тільки кожен сьомий законопроект членів Комітету стосувався питань, які спрямовані на вирішення проблем МСБ

Найменше уваги проблемам МСБ приділяли такі депутати:

- Коваль О.І. – (ПР) жоден з чотирьох проектів не є профільним відповідно до Комітету до якого він входить, що склало 0%
- Гінка Я.Я. – (УДАР) один з тринадцяти законопроектів, є профільним (7,7%)
- Баландін С.В. – (КПУ) один з восьми законопроектів, є профільним (12,5%)
- Шаров І.Ф. – (ПР) один з п'яти законопроектів є профільним (20%)

В ході дослідження також було проаналізовано профільні законопроекти з метою визначення сфер, які вони покликані регулювати. В результаті чого було виявлено, що найбільше законопроектів (а саме 8), поданих депутатами в 2013 році, було присвячено загальному регулюванню законодавства дотичному до багатьох сфер, в тому числі і до малого та середнього бізнесу. На сільське господарство припало 6 депутатських ініціатив, а на книговидавничу галузь, медицину та торгівлю по два законопроекти:

- Загальне регулювання - № 2114, № 2116, № 2146, № 2191, № 2192, № 2571
- Сільське господарство - № 2818, № 2483а, № 2248а, № 2655, № 2408а, № 0979
- Книговидавництво - № 3199, № 3198
- Медицина - № 2196, № 2405а
- Торгівля - № 2087а-1, № 2097а
- Впорядкування земельних відносин - № 3563, № 2755

Висновки

1) Аналіз показав низьку продуктивність більшості депутатів в питаннях присвячених вирішенню проблем малого та середнього бізнесу («профільні» законопроекти ледь складають 15% від загальної законотворчості депутатів). За рік роботи Парламенту більшість депутатів-членів Комітету спромоглися підготувати по два-три законопроекти, більшість з яких не пройшли і до другого читання в парламенті. На нашу думку цей показник демонструє, що депутати не приділяють належної уваги роботі в Комітеті та відповідно вирішенню профільних проблем малого та середнього бізнесу.

2) Щодо виконання передвиборчих обіцянок: четверо з десяти депутатів (40%) за перші три сесії не зареєстрували жодного законопроекту на виконання передвиборчих обіцянок, що стосуються малого та середнього бізнесу. Серед них: І.Шаров, С. Баландин, М.Кучерук та О.Коваль. Беззаперечним лідером у виконанні своїх зобов'язань перед виборцями є Голова Комітету О.Кужель, яка зареєструвала 7 законопроектів.

3) Окрім загального регулювання яке в основному пов'язане з питаннями дерегуляції, оподаткування та звітності, яскраво вираженим пріоритетом першого року стала сфера сільського господарства, на яку припало шість законодавчих ініціатив депутатів. П'ять з шести законопроектів в сфері сільського господарства подано депутатами «Партії Регіонів».

Пропозиції

1) Голові Комітету на одному з наступних засідань Комітету підняти питання необхідності виконання депутатами взятих на себе зобов'язань перед виборцями, щодо виконання передвиборчих програм.

2) З метою підвищення відповідальності депутатського корпусу по виконанню передвиборчих програм, Голова Комітету має подати клопотання Регламентному комітету чи/та відповідному органу про введення зобов'язань депутатів щопівроку звітувати про стан виконання своїх передвиборчих програм на сайтах Комітетів та/чи сайті Верховної Ради України. Подати клопотання Апарату ВРУ про необхідність створення розділу «Звіт про виконання передвиборчих обіцянок» в профілях депутатів на сайті ВРУ, з метою підвищення підзвітності та прозорості діяльності депутатів Верховної Ради України.

3.3 Відповідність законопроектів потребам малого та середнього бізнесу

Законопроекти, що подаються членами Комітету не завжди відповідають потребам малого та середнього бізнесу. За результатами телефонного опитування ми дізналися думки тринадцяти очільників організацій, об'єднань малого та середнього бізнесу (МСБ). Серед питань, що задавалися було, зокрема ранжування проблем, з якими стикаються представники МСБ. Результати представлені на рисунку нижче.

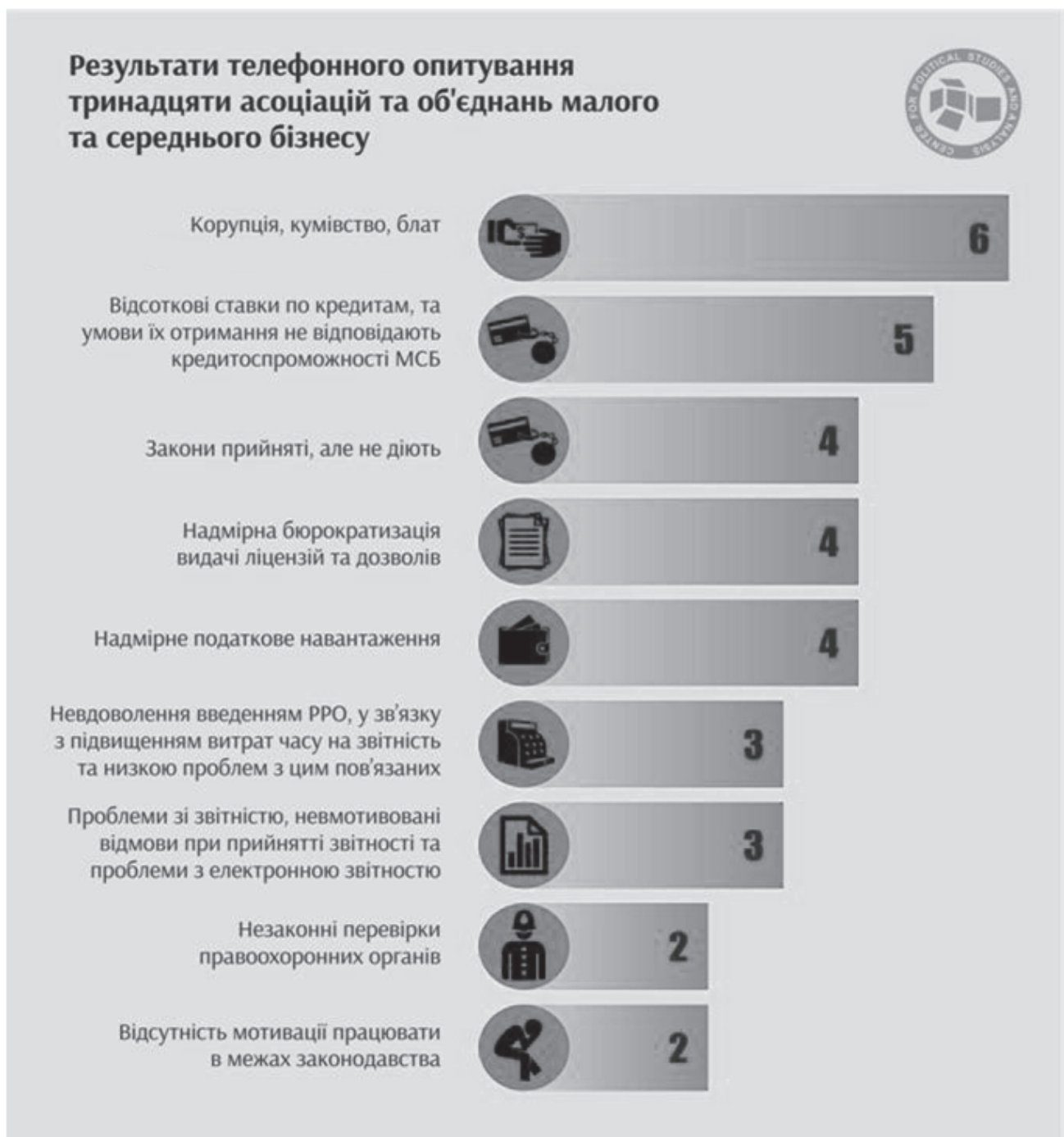

Рис. №8 Результати телефонного опитування асоціацій та об'єднань малого та середнього бізнесу (МСБ)

Корупція в різних її проявах залишається однією з ключових проблем, з якою стикається бізнес на місцевому рівні. За результатами моніторингу Transparency International, Україна посіла 144 місце серед 177 держав за рівнем сприйняття корупції. Висновки дослідників повністю корелюють з думкою регіональних організацій МСБ. Результати нового Індексу сприйняття корупції 2013 (ICK) від Transparency International свідчать про те, що умови для ведення довгострокового бізнесу в Україні значно погіршилися. Основні причини – корумпований протекціонізм і злиття політичних та бізнес-інтересів. Не дивлячись на це, жодних законотворчих ініціатив депутатів-членів Комітету в цьому напрямку не вдалося виявити.

Результати опитування показали, що на думку об'єднань МСБ в Україні за останній рік погіршився клімат для ведення бізнесу. Для ознайомлення зі зразком анкети дивіться Додаток №1.

Відповіді респондентів щодо умов ведення бізнесу протягом 2012-2013 рр. розподілилися таким чином:

- покращилася (+1) один респондент;
- не змінилися (0) один респондент;
- погіршилася (-2) п'ять респондентів;
- погіршилася (-3) чотири респонденти;
- двоє не змогли однозначно відповісти на дане запитання

Покращились				Погіршились		
3	2	1	0	-1	-2	-3

Хоча кількість респондентів не дозволяє стверджувати, що вибірка є репрезентативною, опитування все ж є певним інформаційним зрізом, що окреслює пріоритетність спектру проблем, з яким стикаються суб'єкти малого та середнього бізнесу. Більшість вищезазначених проблем стосуються загального регулювання «правил» ведення підприємницької діяльності, а не вузьких галузевих проблем, яких теж вистає.

Висновки

1) Як бачимо з проблемою корупції малий та середній бізнес стикається найбільше. Не дивлячись на те, що в Верховній Раді є профільний комітет з питань корупції, членам та Голові профільного Комітету потрібно звернути увагу не цей факт. Він може свідчити про надмірну зарегульованість і необхідність зменшувати бюрократичний

тиск на бізнес через проведення дерегуляції, спрощення отримання дозволів та зменшення їх кількості.

2) Низька кредитоспроможність є актуальною проблемою, про яку сигналізують об'єднання МСБ. Ця проблема часто артикульована в передвиборчих програмах, проте жоден законопроект депутатів-членів Комітету не стосується цього питання.

3) Те що на словах респонденти назвали: «Закони прийняті але не діють», – може свідчити про бездіяльність органів місцевої влади. Ці питання потребують додаткового вивчення, проведення консультацій з об'єднаннями МСБ та прийняття відповідних заходів, наприклад у вигляді депутатських запитів до контролюючих органів.

Пропозиції

1) Голові Комітету, доручити секретаріату Комітету створити механізм реагування на повідомлення про корупцію в сфері МСБ, на зразок «гарячої лінії» куди б могли звертатися громадяни, які стикнулися з корупцією в сфері торгівлі чи отримання дозвільних документів.

2) Голові Комітету внести в порядок денний одного з наступних засідань Комітету питання щодо сприяння підвищення кредитоспроможності МСБ в Україні. За потреби на засідання комітету запросити представників тих комітетів, яких це може стосуватися.

3.4 Відповідальність, прозорість та підзвітність депутатів

Чи є депутати-члени Комітету відповідальними, прозорими та підзвітними перед громадою? До вивчення даного питання ми підійшли через аналіз таких індикаторів як:

- належне відвідування депутатами засідань Комітету,
- наявність сайту та контактної інформації,
- доступність засідань Комітету для відвідування,
- відповіді депутатів на запити громадян,
- перевірка декларацій про доходи депутатів-членів Комітету на предмет відповідності інформації в них єдиному державному реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців.

Комітет Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики один з небагатьох в якого є свій сайт (www.kompra.rada.gov.ua), на якому регулярно публікуються не тільки новини, але й план роботи та протоколи засідань, що свідчить про бажання бути відкритими та підзвітними перед громадянами. Комітет доступний для відвідування журналістами та об'єднаннями МСБ за попереднім записом в завідуючого секретаріату Комітету Загороднього Володимира Петровича в день проведення засідань з 9.00 до 13.00 за телефоном (044) 255-35-62.

В якості відгалуження від дослідження ми здійснили огляд наявності сайтів інших комітетів. Відповідно до ст. 3 Закону України «Про Комітети Верховної Ради України», до принципів на яких будується робота всіх комітетів відноситься гласність. Однак, не дивлячись на це, чотири комітети та Спеціальна комісія з питань приватизації не мають власних сайтів та не інформують громадськість належним чином про свою діяльність. До цих комітетів належать:

- Комітет з питань транспорту та зв'язку (Голова комітету Колесніков Б.В., «ПР»)
- Комітет з питань охорони здоров'я (Голова комітету Бахтеева Т.Д., «ПР»)
- Комітет у закордонних справах (Голова комітету Калюжний В.А., «ПР»)
- Комітет з питань економічної політики (Голова комітету Іванчук А.В., «Батьківщина»)
- Спеціальна комісія з питань приватизації (Голова комісії Мармазов Є.В., «КПУ»)

Журналістська спільнота зазначає, що потрапити на засідання комітетів є істотною проблемою. Зокрема, найбільш проблемними є Бюджетний комітет та Комітет з питань аграрної політики.

Індикатор відвідування депутатами засідань Комітету

Окремі депутати-члени Комітету не належним чином відносяться до відвідування засідань Комітету. В середньому депутати з п'ятнадцяти засідань Комітету пропускали майже три засідання (2,8), що складає 18,7% від кількості всіх засідань. Тобто, лише за рахунок того, що депутати пропускають засідання, Комітет втрачає до 20% людино-годин «депутатського часу», який має бути присвячений роботі в Комітет. Безумовно, така ситуація значним чином впливає на ефективність діяльності Комітету загалом.

Рис.9 Кількість пропусків депутатами засідань Комітету з питань підприємництва

Двома лідерами за пропусками засідань є депутати члени «ПР» Мошак С.М. – 8 пропусків, що складає 53% від кількості засідань Комітету, та Шаров І.Ф. з шістьма пропусками, що склали відповідно – 40 % всіх засідань.

Індикатор відповіді депутатів на звернення Руху «Чесно», з приводу надання інформації про приймальні, помічників та декларації про доходи за 2012 р.

Впродовж 2012 року громадським рухом «Чесно» було надіслано хвилю запитів до всіх народних депутатів з проханням оприлюднити автобіографію, інформацію про помічників народних депутатів, інформацію про приймальні та декларацію про доходи. Як можна побачити з таблиці, депутати, що знаходилися в опозиції відреагували на інформаційні запити громадськості. В той самий час, всі 6 депутатів, що входили до складу провладної більшості, порушили норми інформаційного законодавства України проігнорували листи-звернення

Руху. Єдині декларації про доходи, що наразі є доступними громадськості – це декларації за 2011 рік, які розміщені на ресурсах ЦВК. Депутати регіонали та комуністи проігнорували запити та звернення, які були їм надіслані письмово та електронною поштою. Принагідно варто звернути їхню увагу на те, що давати відповіді на запити та звернення громадян є їхнім обов'язком а не правом, який вони системно порушують. Вся інформацію зібрана в ході кампанії «Чесно» є доступною громадськості на сайті www.chesno.org

Депутат	Фракція	Приймальні	Помічники	Декларація 2012 р.
Кучерук М.Г.	Батьківщина	+	+	+
Кужель О.В.	Батьківщина	-	+	+
Гінка Я.Я.	УДАР	-	+	+
Кириленко П.В.	Свобода	+	-	+
Баландін С.В.	КПУ	-	-	-
Мошак С.С.	ПР	-	-	-
Коваль О.І.	ПР	-	-	-
Шаповалов Ю.А.	ПР	-	-	-
Шаров І.Ф.	ПР	-	-	-
Лук'янов В.В.	ПР	-	-	-

Даний показник чітко демонструє кореляцію між підзвітністю і прозорістю та партійною приналежністю депутатів. Опозиційні депутати в переважній більшості відреагували на запити громадського руху, які стосувались суспільно важливої інформації.

Відсутність опублікованих декларацій про доходи спонукала провести дослідження відповідності інформації наданої на той момент ще кандидатами в депутати, у відкритих державних інформаційних ресурсах.

В результаті цього дослідження було виявлено, що в депутата-члена Комітету Лук'янова В.В. (фракції «ПР»), в останній опублікованій декларації за 2011 р. задекларована відсутність будь-яких цінних паперів та вкладів в статутний капітал підприємств. Проте, за інформацією єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, Лук'янов Владислав Валентинович є досі співвласником таких підприємств

як:

- ТОВ «Фінфорт-інтертрейдинг», розмір внеску до статутного фонду - 112 500 грн.

- ТОВ «Фінфорт-ТВ», розмір внеску до статутного фонду - 41 625 грн.

- ТОВ «Фінфорт-трединг», розмір внеску до статутного фонду 7000 грн.

- ТОВ «Фінфорт», розмір внеску до статутного фонду - 13 318 грн.

За інформацією інтернет-видання ЛігаБізнесінформ, В. Лук'янов був засновником і президентом групи компаній «Фінфорт» з 1995 по 2006 роки. Ця інформація не є підтвердженням надання депутатом недостовірної інформації, в той самий час вона дає підстави припустити про високу ймовірність цього.

В останній опублікованій декларації депутата Ковалю О.І. (фракція «ПР») за 2011 р. задекларовано відсутність в нього та членів його сім'ї будь-яких цінних паперів, вкладів в статутний капітал підприємств та наявності грошей на банківських рахунках в Україні та закордоном. Не дивлячись на це, він задекларував отримання особисто - 35 706 грн. та членами сім'ї - 20 230 грн. в якості дивідендів і процентів (п.9 декларації). Хоча наведена інформація не є підтвердженням надання недостовірної інформації в декларації кандидата в народні депутати, що є правопорушенням, але вона дає вагомі підстави припустити та зробити оцінку про високу вірогідність цього.

В останній опублікованій декларації Мошака С.М. (член фракції «ПР») за 2011 р. задекларовано відсутність будь-яких цінних паперів та вкладів в статутний капітал підприємств в нього та в членів його родини. Проте, за інформацією єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, Мошак Сергій Миколайович є засновником та власником таких підприємств як:

- ТОВ «Воеводино» - внесок до статутного капіталу Мошака С.М. - 20 500 грн. (дата закінчення формування статутного фонду 19.08.2005),

- ТОВ «Воеводино Груп» з внеском до статутного фонду 8 820 грн. (дата закінчення формування статутного фонду 29.09.2010). Мошак Діана Сергіївна (дочка) - є співвласником.

За інформацією регіонального інтернет-видання Clipnews.info, Мошак С.М. був власником «Воеводино» станом на 07.02.2010. Ця інформація не є підтвердженням надання депутатом недостовірної

інформації, однак в той самий час вона дає підстави припустити про високу ймовірність цього.

Характерним є те, що всі депутати, про яких вдалося знайти інформацію, є депутатами фракції «ПР», та всі вони проігнорували звернення Руху «Чесно» та приховали важливу інформацію, не дивлячись навіть на те, що при проведенні форуму презентації в м. Донецьк Лук'янов В.В. дав публічну обіцянку оприлюднити відповіді на запити громадського руху Чесно.

Відвідування депутатами сесійних засідань ВРУ

Депутати - члени Комітету за рік роботи в середньому пропустили 6 голосувань в ВРУ або 5,35% голосувань. Серед членів Комітету найсумліннішими відвідувачами сесійної зали є депутати, що пропустили найбільше Комітетських слухань від Партії Регіонів Шаров І.Ф. та Мошак С.М., які за рік роботи парламенту не пропустили жодного голосування, що встановлено на основі письмової реєстрації народних депутатів. Лідерами пропусків письмової реєстрації є Кужель О.І., Шаповалов Ю.А. та Гінка Я.Я. з 14, 13 та 11 пропусками відповідно.

Висновки

1) Тільки за рахунок неналежного відвідування депутатами засідань Комітету, останній втрачає 20% «людино-годин» часового ресурсу виділеного на Комітетські слухань та обговорення, що знижує продуктивність і відповідно ефективність діяльності Комітету.

2) Депутати фракції «Партії Регіонів» С. Мошак та І. Шаров лідери неналежного відвідування засідань Комітету, які пропустили більш ніж 40% засідань Комітету.

3) Депутати фракцій «Партії Регіонів» та «Комуністів», утримуються від відповідей на «запити на інформацію». що є членами Комітету не мають стимулів бути прозорими та підзвітними, дозволяють собі ігнорувати запити та звернення громадян.

4) Хоча наведена інформація не є підтвердженням вини кандидатів, а нині народних депутатів членів Фракції «Партії Регіонів»: Лук'янова Владислава Валентиновича, Ковалю Олександра Івановича та Мошака Сергія Миколайовича у вчиненні правопорушення, але вона дає вагомий підстави припустити та зробити оцінку про високу вірогідність

причетності їх до надання недостовірної інформації в декларації про доходи за 2011 рік.

Пропозиції

1) Голові Комітету ініціювати звернення до голови регламентного комітету, щодо дисциплінарних стягнень з депутатів, що пропустили більше ніж 25% засідань Комітету (Для порівняння відповідно до п. 4 статті 40 Кодексу законів про працю України працівник може бути звільнений із роботи за запізнення більше ніж на 3 години за формулюванням прогул без поважних причин)⁶.

2) Голові Комітету надіслати клопотання в регламентний комітет про введення процедури публікації інформації про: помічників народних депутатів, інформації про адреси приймалень народних депутатів, час їх роботи та контактні данні, та декларації про доходи народних депутатів за всі роки депутатської діяльності на відповідних особистих сторінках депутатів на сайті ВРУ.

3) Голові Комітету надіслати клопотання в апарат ВРУ з проханням передбачити в плановій модернізації сайту ВРУ, створення відповідних розділів на особистих сторінках народних депутатів України: «Декларація про доходи», «Помічники народного депутата», «Приймальні народного депутата».

4) Голові Комітету, ініціювати подання депутатського запиту до відповідних контролюючих органів, щодо перевірки інформації про надання недостовірної інформації в деклараціях про доходи за 2011 рік кандидатами в депутати, а нині депутатів членів Фракції «Партії Регіонів»: Лук'янова Владислава Валентиновича, Ковалю Олександра Івановича та Мошака Сергія Миколайовича.

5) Голові Комітету ініціювати за допомогою депутатських запитів отримання інформації про приймальні народних депутатів, їх помічників

⁶За змістом ст.139 КЗПП України працівники зобов'язані дотримуватися трудової дисципліни, яка, в свою чергу встановлюється правилами трудового розпорядку підприємства. Серед іншого, працівник зобов'язаний дотримуватися встановленого режиму роботи, зокрема, вчасно приходити на роботу.

Згідно ст.147 КЗПП України за порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано стягнення у вигляді догани або звільнення.

9 законопроектів, які очікують на друге читання протягом трьох сесій парламенту VII скликання

1) (КМУ) «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності посадових осіб операторів електронних майданчиків»;

2) (КМУ) «Про внесення змін до деяких законів України щодо національних комісій регулювання природних монополій»;

3) (КМУ) «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;

4) (Депутати VI скликання Королевська Н.Ю., Логвиненко О.С., Суслов Є.І.) «Про внесення змін до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" щодо відміни плати за надання відомостей з Єдиного державного реєстру»;

5) (КМУ) «Про внесення змін до статті 34 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" (щодо пропозицій спеціально уповноваженого органу)»;

6) (КМУ) «Про внесення змін до деяких законів України щодо включення відомостей про діючих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців до Єдиного державного реєстру»;

7) (КМУ 2008 року) «Про внесення змін до Закону України "Про захист економічної конкуренції"»;

8) (Депутат VI скликання Белоусова І.А.) «Про внесення змін до деяких законів України (щодо удосконалення законодавства про захист економічної конкуренції)»;

9) (КМУ) «Про заборону фінансових пірамід в Україні»;

Перелік опитаних організацій, об'єднань малого та середнього бізнесу

1. ГО «Фортеця»
2. ГО «Спілка підприємців малих, середніх та приватних підприємств»
3. ГО «Аптечна професійна асоціація»
4. ГО «Асоціація підприємців м. Києва»
5. ГО «Асоціація фермерів та приватних землевласників»
6. ГО «Захист прав споживача і малого бізнесу» м. Одеса
7. Обласна асоціація малого та середнього бізнесу м. Львів
8. Волинська профспілка організацій «Консолідація»
9. Донецька обласна організація роботодавців середніх та малих підприємств
10. Асоціація підприємств малого та середнього бізнесу
11. Профспілкове об'єднання працівників малого та середнього бізнесу «Столиця»
12. Асоціація Хмельницьких ринків
13. Миколаївська обласна профспілкова організація «Єднання»

Перелік використаних скорочень

ВРУ – Верховна Рада України

КМУ – Кабінет Міністрів України

МСБ – малий та середній бізнес

РРО – Реєстратор розрахункових операцій

КЗПП – Кодекс законів про працю

ГО – громадська організація

Комітет - комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики

ПР – Партія Регіонів

КПУ – Комуністична Партія України

ЦВК – центральна виборча комісія

ОВО – одномандатний виборчий округ

Опитувальник асоціацій малого та середнього бізнесу

1. Назва організації

2. Чи отримували Ви чи члени Вашої організації запрошення до участі в слуханнях комітету Верховної Ради України з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики (Комітетських слуханнях)?

Так ____ Ні ____

3. Чи приймали Ви, або члени Вашої організації участь в Комітетських слуханнях?

Так ____ Ні ____

4. Чи отримували Ви, або члени Вашої організації опитувальники для визначення потреб малого та середнього бізнесу, від Комітету ВРУ?

Так ____ Ні ____

5. Чи надсилали Ви, або члени Вашої організації пропозиції, щодо законодавчих актів до Комітетів ВРУ?

Так ____ Ні ____

6. Скільки з надісланих пропозицій, до змін в законодавчих актах, було прийнято та впроваджено членами Комітету з питань підприємництва?

7. На яку кількість з Ваших пропозицій, були отримані вмотивовані відмови від Комітету ВРУ?

8. Оцініть, яким чином змінилися умови ведення малого та середнього бізнесу в Україні за 2013 рік?

Покращились					Погіршились	
3	2	1	0	-1	-2	-3

9. Визначте в порядку пріоритетності проблеми з яким стикається малий та середній бізнес в Україні.

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

Перелік законодавчих актів зареєстрованих депутатами членами Комітету на виконання своїх передвиборчих зобов'язань

№0934 «Про внесення змін до статті 34 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" (щодо пропозицій спеціально уповноваженого органу)»

№2087а-1 «Про внесення змін до прикінцевих положень Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України" щодо відстрочення настання відповідальності за неподання електронної звітності»

№2097а «Про зупинення дії окремих положень Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг"»

№2116 «Про внесення змін до деяких законів України щодо дерегулювання підприємницької діяльності, покращення умов для розвитку малого та середнього підприємництва»

№2146 «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо вдосконалення оподаткування в Україні)»

№2191 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення державної підтримки підприємницької діяльності самозайнятих осіб у сфері послуг»

№2192 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо надання пільг в оподаткуванні доходів, отриманих самозайнятими особами у сфері послуг»

№2196 «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо ліцензування імпорту лікарських засобів та визначення терміна "активний фармацевтичний інгредієнт"»

№2405а «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення ліцензування торгівлі лікарськими засобами»

№2408а «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення законодавства у сфері сільськогосподарської кооперації)»

№2483а «Про внесення змін до статті 165 Податкового кодексу України щодо оподаткування доходів від продажу власної продукції тваринництва»

№2571 «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо справедливої відповідальності платників податків)»

№2655 «про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2013 рік" (щодо створення сприятливих умов для розвитку системи кредитування агропромислового комплексу)»

№2818 «Про внесення змін до Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів" щодо подвірного забою тварин та обігу молока та сиру домашнього виробництва»

№3198 «Про внесення змін до Закону України "Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні" (щодо вдосконалення державної політики у книговидавничій справі)»

№3199 «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо впорядкування надання пільг зі сплати мита при імпорті товарів)»

**Моніторинг діяльності Комітету Верховної Ради
України з питань підприємництва, регуляторної та
антимонопольної політики протягом 1-3 сесій
парламенту VII скликання 2012-2013 рр.**

За редакцією ТАРАНА Віктора Вікторовича

Автори-укладачі:

Тарнай Володимир Андрійович

Таран Віктор Вікторович

Будник Ольга Олександрівна

Миронов Павло Олексійович

Коректування Іван Юрчик

Дизайн обкладинки та макет Івана Юрчика

Дизайн-макет виготовлено на обладнанні

Центру Політичних Студій та Аналітики

м. Київ, вул. Михайлівська, 24-В, оф. 20

тел. 067 506 81 62, e-mail: office@cpsa.org.ua, www.cpsa.org.ua

**Підписано до друку 20.03.2014. Формат А-4. Папір офсетний. Друк
офсетний. Умовн. друк. арк. 11,0. Обл.-вид. арк. 12,64. Наклад 500 прим.**

Надруковано на обладнанні видавничого центру ТОВ «СОФІЯ-А»

вул. Обсерваторна 12-Б, Київ 04053

Фонд Фрідріха Наумана за Свободу - це фонд підтримки громадянських ініціатив та ліберальної політики.

Більше інформації Ви знайдете на сайті: www.ukraine.fnst.org.

Центр Політичних Студій та Аналітики (ЦПСА) - аналітично-тренінгова організація, мета якої - об'єднання зусиль громадськості задля розбудови в Україні громадянського суспільства, демократичних інститутів та дієвого місцевого самоврядування.

Більше інформації Ви знайдете на сайті: www.cpsa.org.ua.